

vare blevne enige om skulde betales i Penge istedetfor in natura. Nu derimod, da Folket har en mere naturlig Representation, Landbefolkningen navnlig i Sogneforstanderskaberne, finder jeg det ganske i sin Orden, at disse paa den ene Side opgive Prisen, medens paa den anden Side Præsterne som hidtil blive ved at opgive den; thi ligesaa vel som Tienbetageren skal give Beretning, skulde ogsaa Tienbedyberne have Ret til at give deres Mening tilkjende for Stiftsøvrigheden, som skal sætte Capitelstaxten. Det forekommer mig altsaa ikke, at der kan være Noget imod at vedtage § 1, da det dog maa være indlysende, at Sogneforstanderskaberne, saaledes som de ere sammensatte, have bedre Kundskab til Sædpriserne end Herredsfogden, der jo ikke er videre inde i disse Forhold, og ikke med synderlig Interesse kan følge det daglige Salg af Korn. Saavidt mig bekjendt, indhente ogsaa Herredsfogderne og Virkedommerne i Reglen Sognefogdernes Indberetninger om Torvepriserne, og man kunde derfor vel sige, at saa kommer det jo dog i Grunden fra Landbostanden; men der er dog mere Garanti, synes det mig, for at Sagen bliver rigtig drøftet, naar hele Sogneforstanderskabet tager den i sin Haand, end naar den kun kommer fra de enkelte Sognefogder, og jeg mener derfor, at der ikke kan være Noget at indvende mod § 1, men at man meget godt kan slutte sig til den. — Hvad derimod § 3 angaaer, har jeg lidt Betænkelighed ved at slutte mig til den. Jeg skal tillade mig at udhæve, at jeg finder, at det er en gavnlig Bestemmelse, at Capitelstaxten kommer ud den 1ste Februar. Dette har jo været Tilfældet i en saa lang Række af Aar, at ikke alene de, der skulde have disse Penge, for deres egen Person have belavet sig paa at faae dem i Løbet af Februar Maaned; men de maaskee endogsaa have indgaaet mange Forpligtelser og Contracter, hvorefter de have endeel Ydelses at udrede til denne Tid, som de have antaget slaaget saaledes fast, at den ikke kunde forrykkes. Det forekommer mig ogsaa, at, naar man vil gjøre det aldeles nøiagtigt, maa man hellere medtage alle Maanedberne, idet der, efter hvad der er mig bekjendt, hele Aaret igjennem sættes Torve eller Sædpriser; der, hvor de større Kornmarkeder ere.

Jeg for min Deel vilde idetmindste hellere tage alle Maanedber med, end give mit Samtykke til at rolle ved det nu Bestaaende, hvorefter Capitelstaxten sættes den 1ste Februar. Jeg holder helst paa det Bestaaende, da jeg ikke troer, at der er store Ulemper forbundne dermed; men jeg har ikke Noget imod at gaae lidt videre og tage alle Maanedberne med, da jo derved den sandeste Middelpriis vilde komme ud. — § 4 siger, at Alt, hvad der kommer i Strid med denne Lov, skal være ophævet. Det forekommer mig imidlertid, at det er at gjøre et altfor betydeligt Indgreb i alle Contractsforhold; naar Sligt skal finde Sted, maa der virkelig staae noget Høiere paa Spil, end her er Tilfældet. — Jeg kan ikke unblade til Slutningen at udtale, at jeg ikke finder, der er stor Trang til denne Lov. Det forekommer mig, der i en lang Række af Aar har havt med dette Forhold, at gjøre, at Capitelstaxten omtrent saa nogenlunde har svaret til de almindelige Sædpriser. Det kan jo vel være, at pludselige Conjunctioner i Kornhandelen, efterat Capitelstaxten har været sat, i enkelte Aar have kunnet gjøre nogen Forskjel, og at Mange da have følt, at den enten var for lav eller for høj; at Sligt kan være indtruffet, det er jo ganske naturligt; men det har i alt Fald dog kun sjældent været Tilfældet. Jeg troer, at den stigende Misforngielse, der næres mod den nuværende Maade, hvorpaa Capitelstaxten sættes, for største Delen ligger i ganske andre Forhold, og navnlig i Conjunctionerne. Imidlertid synes jeg dog, som jeg allerede har udtalt, at jeg, da Sagen er bragt frem fra Tienbedybernes Side, ikke kan Andet end anbefale Thinget at gaae ind paa dette Lovforslag; men der forekommer mig rigtignok at være stor Betænkelighed ved at gjøre Forandring med Hensyn til Tiden. Jeg skal foreløbig indskrænke mig hertil.

Finantsministeren: Jeg maa være ganske enig med den foregaaende Tale; i at anbefale den første Paragraphs Vedtagelse. Det ligger i Forholdets Natur, at Underøvrighedsberne nu ikke længere kunne anses som ganske upartiske Mellemmænd, eller som den anden Part, der skal sætte Capitelstaxten. De blive